

”TYÖNNÄT KÄTESI KULTAAN, TAIIVAS TUMMENEET”

Luontosuhde Pariisin kevät -yhtyeen lyriikoissa

Elo Ahola

Kandidaatintutkielma

Kirjallisuus

Musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitos

Jyväskylän yliopisto

Kevät 2022

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta Humanistis-yhteiskuntatieteellinen	Laitos Musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitos
Tekijä Elo Ahola	
Työn nimi ”Työnnät kätesi kultaan, taivas tummenee” : Luontosuhde Pariisiin kevät -yhtyeen lyriikoissa	
Oppiaine Kirjallisuus	Työn laji Kandidaatintutkielma
Aika Toukokuu 2022	Sivumäärä 18 + 2 sivua liitteitä
Tiivistelmä Käsittelen tutkielmassani viittä Pariisiin kevät -yhtyeen kappaletta ekokriittisestä näkökulmasta. Tarkastelen sitä, miten luonnon ja kulttuurin vastakkainasettelut rakentuvat kappaleiden lyriikoissa ja pohdin, millaisia luontosuhteita lyriikoissa tulee esille. Tutkielmassa käsiteltävät kappaleet ovat ”Metsän laidalla puut”, ”Ehkä kaikki palaa itsestään ennalleen”, ”Saari”, ”Ennen oli hevosia” ja ”Pelon sydän”. Tutkielma pohjautuu teoriataustaltaan ekokriittiseen kirjallisuudentutkimukseen. Ekokriittinen tutkimus on erityisen relevanttia nykypäivänä ilmastokriisin takia, sillä sen avulla voidaan esimerkiksi nostaa esiin taiteessa, viitteessä tai kulttuurissa yleensä esiintyviä näkökulmia sekä ajattelutapoja luontoon ja ilmastokriisiin liittyen. On siis aiheellista tarkastella myös sitä, miten ympärillämme soivat laululyriikat kohtaavat luonnon ja siihen liittyvät ongelmat. Kappaleissa ilmenevien vastakkainasettelujen ja luontosuhteiden voi nähdä vaikuttavan toisiinsa vahvasti. Olen jaotellut vastakkainasettelut ja luontosuhteet kahteen asetelmaan, joista ensimmäisessä luonto näyttäytyy ihmisen ja kulttuurin uhrina. Tämän asetelman taustalla voi havaita ilmastokriisin tematiikkaa, ja luonnosta huolissaan olevan puhujan voi tulkita olevan ilmastoahdistunut. Uhrina nähty luonto saa kappaleissa siis myös huolehdittavan roolin. Toisessa asetelmassa luonto esiintyy ihmisen kaipuun kohteena. Tällöin taustalta löytyy ajatuksia kulttuurin kaoottisuudesta ja keinotekoisuudesta sekä siitä, että rauhallisempi sekä aidompi luonto voisi tarjota ihmiselle pako paikan kulttuurin vilinästä.	
Asiasanat luontosuhde, luonto, kulttuuri, ekokritiikki, Pariisin kevät, laululyriikka, sanoitukset	
Säilytyspaikka Jyväskylän yliopisto	
Muita tietoja	

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	TEOREETTINEN VIITEKEHYS	3
2.1	Ekokriittinen kirjallisuudentutkimus.....	3
2.2	Luonto ja kulttuuri.....	4
2.3	Luontosuhde	5
3	LUONTOSUHTEET JA VASTAKKAINASETTELUT LYRIIKOISSA	7
3.1	Luonto ihmisen ja kulttuurin uhrina.....	7
3.2	Luonto kaipuun kohteena.....	10
4	YHTEENVETO	16
	LÄHTEET	17

LIITTEET

1 JOHDANTO

Tässä kandidaatintutkielmassa käsittelen Pariisin kevät -yhtyeen kappaleiden luontosuhdetta sekä kappaleissa havaittavia luonnon ja kulttuurin vastakkainasetteluja. Pohdin luonnon ja kulttuurin erilaisten vastakkainasettelujen rakentumista ja tarkastelen, millaisia luontosuhteita puhujien ajatukset ilmentävät. Tutkielman teoriatausta pohjautuu laajalti ekokriittiseen kirjallisuudentutkimukseen.

Pariisin kevät on Arto Tuunelan vuonna 2006 perustama sooloprojekti, joka kasvoi yhtyeeksi vuonna 2010. Tänä päivänä Pariisin kevät on seitsemän albumia julkaissut ja platinaakin myynyt indie-yhtye. (Pariisinkevat.com 9.5.2022.) Yhtyeen menestyksestä huolimatta sen lyriikat eivät ole vielä saaneet tutkimusmielessä huomiota. Tarkastelemani kappaleet ovat ”Metsän laidalla puut”, ”Ehkä kaikki palaa itsestään ennalleen”, ”Saari”, ”Ennen oli hevostia” ja ”Pelon sydän”. Kappaleet ovat kahta lukuun ottamatta ilmestyneet keskenään eri albumeilla vuosina 2010, 2012, 2015 ja 2019: tutkielmassani käsiteltävien teemojen voi siis katsoa tulevan yhä uudelleen esiin yhtyeen tuotannossa. Kappaleiden lyriikat löytyvät kokonaisuudessaan tutkielman liitteistä.

Kuten myöhemmin tulee ilmi, luonto ja kulttuuri asetetaan länsimaisessa ajattelussa usein vastakkain, ja ne myös vaikuttavat käsityksiimme toisistaan (esim. Blomberg & Sääntti 2008, 190–191). Pelkän yleisen vastakkainasettelun sijaan keskityn tutkielmassani lyriikoissa esiin nouseviin tiettyihin tapoihin, joilla luonto ja kulttuuri nähdään merkittävästi toisistaan eroavina ja jollakin tavalla vastakkaisiin rooleihin asettuvina erillisinä entiteetteinä. Koen vastakkainasettelunäkemyksen hallitsevuuden takia hedelmälliseksi tarkastella luontosuhdetta rinnakkain nimenomaan vastakkainasettelujen kanssa: vastakkainasettelut sekä luontosuhteet voi tulkita lyriikoiden perusteella selkeästi toisiinsa vaikuttaviksi sekä käsi kädessä kulkeviksi tekijöiksi. Tutkimuskysymykseni ovat:

1. Miten luonnon ja kulttuurin vastakkainasetteluja rakennetaan lyriikoissa?
2. Minkälaisia luontosuhteita lyriikoissa on havaittavissa?

Olen rajannut aineistoni tietoisesti kappaleisiin, joissa vastakkainasetteluja on havaittavissa. Olen valikoinut kappaleet tarkkailemalla yhtyeen lyriikoita kiinnittäen huomioni erityisesti niissä esiintyviin luontoteemoihin. Näitä teemoja käsittelevistä kappaleista olen valinnut tarkemmin tutkittavakseni viisi sellaista, joissa havaitsin jonkinlaisia yhtäläisyyksiä erityisesti vastakkainasetteluihin liittyen.

Tulen pohjaamaan tulkintani lähes kokonaan kappaleiden lyriikoihin enkä juurikaan käsittele kappaleiden musiikillisia piirteitä. Viittaan kuitenkin harvakseltaan joihinkin musiikillisiin piirteisiin kuten tempoon tai äänimaailman luomaan tunnelmaan, jos koen niiden vaikuttavan erityisen keskeisesti kappaleiden tulkintaan. Otan näitä asioita esiin kuitenkin tarkoitukseni lyriikkatulkintojen tukeminen eikä musiikin tulkitseminen itsessään, ja pitäydyn musiikin suhteen hyvin yleistajuisella tasolla. Joitakin kappaleiden tärkeitä ominaisuuksia jää siis varmasti huomioimatta tulkinnoissani.

Ihmisen sekä kulttuurin suhdetta luontoon voi mielestäni sanoa aina tärkeäksi tutkimusaiheeksi, sillä ihmiset ja kulttuuri ovat jatkuvasti tekemisissä luonnon kanssa – ja näkökulmista riippuen myös itse osa luontoa. Erityisesti vallitsevan ilmastokriisin takia aiheen relevanttius korostuu entisestään. Bate (2000, xvii) totesikin jo vuosituhaten vaihteessa, että luonnon ja kulttuurin suhde on tällä vuosisadalla tärkeä kysymys. Onkin siis syytä katsoa tarkemmin esimerkiksi sitä, millä tavoin ympärillämme soivat kappaleet käsittelevät luontoa ja siihen liittyen myös ilmastokriisiä.

2 TEOREETTINEN VIITEKEHYS

Aloitin tämän luvun kertomalla ekokriittisestä kirjallisuudentutkimuksesta, johon tutkielmani pohjautuu teoriataustaltaan. Tämän jälkeen esittelen tutkimukseni keskeisimpiä käsitteitä. Käsittelen luontoa ja kulttuuria rinnakkain niiden vertailtavuuden vuoksi, ja teoriaosion lopuksi kerron vielä luontosuhteesta.

2.1 Ekokriittinen kirjallisuudentutkimus

Ekokriittinen kirjallisuudentutkimus on mielenkiinnonkohteiltaan varsin laaja tutkimussuuntaus, jossa keskeisintä on kirjallisuuden ja ympäristön suhteiden tutkiminen (Glotfelty 2015, 122–123). Ekokriitikko voi tarkastella joko nimenomaan ympäristöä käsitteleviä tekstejä millä tahansa teoreettisella tavalla tai vaihtoehtoisesti minkä tahansa tekstin luontosuhteita tai ekologisia merkityksiä (Slovic 2000, 160). Esimerkiksi Hiltner (2015b, xiv) tiivistää ekokriitikoiden tarkastelevan sitä, minkälainen ymmärrys suhteestamme planeettaan erilaisista teksteistä ilmenee. Ekokriittinen tutkimus voi tarkastella monien muiden aiheiden ohella esimerkiksi luonnon representaatiota, ihmisen ja ei-ihmisen suhteita sekä ympäristökriisin näkyvyyttä nykykulttuurissa (Glotfelty 2015, 122). Ekokritiikillä ei ole tiettyä keskeistä teoriaa tai oppia. Ekokritiikkiä on myös kritisoitu yleisestä teorian puutteesta, mutta toisaalta ekokritiikin teorian voi katsoa jäävän jatkuvasti käytännön sovellusten varjoon. (Slovic 2000, 161–162.)

Ekokritiikin voi katsoa saaneen alkunsa muutamien kirjallisuus- ja kulttuurikriitikoiden kirjoituksista 1960–1970-luvuilla, ja terminä ekokritiikki syntyi 1970-luvulla (Hiltner 2015a, 1). Ekokritiikki voidaan jakaa mielenkiinnonkohteiltaan kahteen aaltoon. Ensimmäisen aallon aikana oltiin kiinnostuneita erityisesti luontoteksteistä, erilaisia

maisemia koskevasta kirjallisuudesta, ympäristöllisistä ongelmista sekä erämaasta (*wilderness*), jota saatettiin romantisoida. Toinen aalto, jonka voi katsoa alkaneen 1980-luvulla, kiinnittää huomiota enemmän ympäristön tuhoon, ja ylenpalttista luonnon romantisoimista vältellään. Ympäristöllisiin ongelmiin keskittyminen on nostanut ekokritiikkiä kulttuurisesti ja poliittisesti relevantimmaksi toisen aallon myötä. (Hiltner 2015c, 131.)

2.2 Luonto ja kulttuuri

Luonnon ja kulttuurin määritelmiä, merkityksiä sekä vastakkainasetteluja on pohdittu ekokritiikin piirissä sekä sen ulkopuolellakin laajasti ja myös kirjavin mielipitein. Williams (1983, 155–158) luettelee tietosanakirjassaan luonnolle useita määritelmiä, joista yksi on se materiaalinen maailma, joka ei ole syntynyt ihmisen käten jälkeen. Lyriikoissa havaittavien vastakkainasetteluiden takia koen mielekkääksi käyttää tutkielmassani nimenomaan sellaista luontomääritelmää, johon ihminen ja ihmiskunnan aikaansaannot eivät kuulu. On kuitenkin huomionarvoista, että ihmiskunnan voisi myös ajatella sisältyvän luontoon (em., 155).

Toisaalta esimerkiksi ihmisen muokkaamaa maaseutua saatetaan pitää ainakin jonkinlaista luontoympäristöä ja luonnollisuutta edustavana. On myös pohdittu, onko maapallolla enää lainkaan ihmiskunnan teollisuuden vaikutuksista vapaita paikkoja. (Soper 1995, 153–154.) Lisäksi Cronon (1996, 17) huomauttaa, että jos luonnon olisi oltava kokonaan villiä eli ihmisestä vapaata, pelkkä läsnäolomme rikkoisi sen olemuksen. Tällöin ihminen ei siis voisi mennä luontoon, sillä luonto lakkaisi olemasta luontoa hänen saapuessaan paikalle. Raja luonnollisen ja keinotekoisien ympäristön välillä vaikuttaa siis olevan häilyvä, eivätkä käsityksemme luonnosta vaikuta aina seuraavan yksinkertaista logiikkaa. Williams (1983, 155) toteaa, että luonto on kenties kielen monimutkaisin sana.

Esseessään *Luontokäsitykset* (alkup. *Ideas of Nature*) Williams (2003 [1980], 54) selittää, miksi ihminen nähdään tai on nähtävä luonnosta erilliseksi. Hänen ajatuksensa ydin on, että ihminen voi tietoisesti ja aktiivisesti tarkastella luonnon prosesseja ja pelkän havainnoimisen lisäksi myös kokeilla ja soveltaa erilaisia asioita eli tietoisesti kajota luontoon tiedettä harjoittaessaan. Soper (1995, 37–38) puolestaan toteaa, että ihmiset ovat tavanneet nähdä itsensä luonnosta erilliseksi sen takia, että pystymme tuottamaan sekä luonnollisia tuotoksia että tuotoksia, joita pidämme keinotekoisina. Muiden olentojen tuottamia objekteja kuten hämähäkinverkkoja pidetään Soperin

mukaan poikkeuksetta luonnollisina tuotoksina, sillä niiden ajatellaan olevan vaistojen tuottamia.

Williams (1983, 62–66) esittää luonnon lisäksi myös kulttuurille useita merkityksiä. Tutkielmani kannalta Williamsin antamista merkityksistä olennaisin on kulttuuri viittaamassa tiettyyn elämäntapaan tietyssä ajassa tai ryhmässä tai ihmiskunnassa yleensä. Viittaan tutkimuksessani kulttuurilla laajasti esimerkiksi moderneissa teollisuusmaissa yleiseen elämäntapaan sekä myös siihen liittyviin materiaalsiin ihmiskunnan tuotoksiin.

Esimerkiksi Hiltner (2015b, xv) huomauttaa, että vaikkapa metsään katsoessamme näkemämme on ainakin jossain määrin kulttuurisesti konstruointua. Ekokritiikille ominaista onkin luonnon ymmärtäminen kulttuurisena konstruktiona, sillä ihmisen on mahdotonta päästä ajatuksineen irti kulttuurin vaikutuksista ja nähdä luonto ilman minkäänlaista kulttuuritaustaa (Blomberg & Sääntti 2008, 190–191). Kolikon toisella puolella Soper (1995, 2) kuvailee, että luontoa puolestaan käytetään konseptina peilaamaan sitä, missä määrin esimerkiksi käytöksemme tai kulttuurin muodostelmat ovat luonnollisia tai keinotekoisia. Kulttuuri siis vaikuttaa luontokäsityksemme, mutta luontokäsityksemme voi myös katsoa vaikuttavan käsityksemme kulttuurista tai ihmisyydestä. Blomberg ja Sääntti (2008, 191) kysyvätkin, voiko ihminen edes käsittää luontoa ilman vastakkainasetteluja. Samaa voisi selkeästi kysyä kulttuurista. Luonnollisen ja inhimillisen vastakkainasettelu on Soperin (1995, 38) mukaan ilmeistä länsimaisessa ajattelussa. Hänen mukaansa se on yhä nykypäivänäkin taustaoletuksena kaikkialla esimerkiksi moraalidiskursseista filosofian sekä tieteen diskursseihin. Haila ja Lähde (2003, 32) kuitenkin ajattelevat, että luonnolla ja kulttuurilla ei edes voi sanoa olevan suhdetta, sillä ”ne ovat liian tiiviisti toisiinsa kietoutuneita ja sisäisesti heterogeenisiä.” Howarth (1996, 69) puolestaan kuvailee, että luonto ja kulttuuri sekoittuvat jatkuvasti keskenään kuin vesi ja maa virrassa.

2.3 Luontosuhde

Myös ihmisen ja luonnon suhdetta on pohdittu ja määritelty sekä ekokritiikkiin liittyen että muissa yhteyksissä. Kuten aiemmin totesin, käytän tässä tutkielmassa luontomääritelmää, johon ihminen ei kuulu. Tämä on myös luontosuhteen tarkastelemista ajatellen mielekästä. Näen, että luontosuhde-käsitteeseen sinälläänkin sisältyy ajatus ihmisen ja luonnon erillisyydestä: siihen liittyen puhutaan yleensä kahden erillisen entiteetin suhteesta toisiinsa eikä esimerkiksi yhden entiteetin

suhteesta itseensä tai osaansa. Soper (1995, 40) huomauttaakin, että kaikki näkökulmat tavoista suhtautua luontoon tai tavoista kohdella luontoa pohjautuvat selkeästi ajatukseen siitä, että ihminen on luonnosta erillinen olio.

Soper (1995, 61) huomauttaa, että luontosuhteesta puhuttaessa suhteen ihmispuoliskosta sanotut asiat ovat usein merkityksellisiä vain länsimaalaiseen ihmisyyteen liittyen eikä niinkään kaikkiin ihmiskulttuureihin yleistäen. Myös tässä tutkielmassa esiintyvät ajatukset ihmisen luontosuhteesta on mielekästä lukea länsimaisen kulttuurin viitekehyksiin kuuluvaksi, sillä länsimaalaistaustaisen teorian, aineiston sekä kirjoittajan tutkimustuotos ei varmastikaan ole yleistettävissä kaikkiin kulttuureihin. Lisäksi on tietysti selvää, että mitkään väitteet ihmisten luontosuhteesta eivät voi päteä kaikkiin ihmisiin edes tietyn kulttuurin sisällä vaan ovat ennemminkin joko kulttuurista tehtyjä yleistyksiä tai esimerkkejä siitä, minkälainen luontosuhde yksilöllä voi olla.

Luontosuhdetta käsitellessä on olennaista huomata, että ihmiskunnan suhde ja suhtautuminen luontoon voi muuttua, ja se onkin vaihdellut historian mittaan. Keskiajalla esimerkiksi Englannissa metsiä pidettiin ennen kaikkea vaarallisina villieläinten ja rikollisten paikkana. Yhteiskunnan modernisoitumisen sekä teollistumisen jälkeen ihmiset alkoivat kuitenkin nähdä luonnon kutsuvana ja elvyttävänä. (Hiltner 2015b, xiv-xv.) Yhdysvaltalainen Muir (1981 [1901], 1) kuvaa 1900-luvun alussa julkaistussa teoksessaan, kuinka väsyneet ja liiankin sivistyneet ihmiset ovat turtuneita yliteollisuuteen sekä luksuksen apatiaan ja alkavat löytää villin luonnon välttämättömyyden ja luonteen ihmisen kotina. Samoin hän kertoo, että ihmisten mielenkiinto villien paikkojen suojeluun on kasvamassa kirjan kirjoittamisen aikaan (em., 2).

Roszak ja Roszak (2000, 223) ajattelevat, että taide, tiede ja teknologia ovat luoneet illuusion siitä, että elämme luonnollisen maailman ulkopuolella tai yläpuolella. Tämän he kuvaavat johtavan siihen, että koemme voivamme kohdella luontoa miten tahansa, erityisesti omaksi hyödyksemme. Kulttuurin voi siis tämänkin ajatuksen nojalla nähdä selkeästi vaikuttavan ihmisen luontosuhteeseen.

3 LUONTOSUHTEET JA VASTAKKAINASETTELUT LYRIIKOISSA

Tutkimuksen kohteena olevien lyriikoiden luontosuhteet sekä vastakkainasettelut voi jaotella kahteen asetelmaan: toisessa luonto nähdään ihmisen sekä kulttuurin uhrina ja toisessa luonto näyttäytyy puolestaan ihmisen kaipuun kohteena. Useassa kappaleessa esiin tulee näistä asetelmista molemmat. Seuraavaksi tarkastelen tarkemmin asetelma kerrallaan, millä tavoin ne rakentuvat.

3.1 Luonto ihmisen ja kulttuurin uhrina

Lyriikat esittävät luonnon usein ihmisen sekä kulttuurin uhrina, minkä taustalta löytyy erityisesti ilmastokriisin tematiikkaa. Asetelmaan suhtaudutaan lyriikoissa kriittisten, ja sen käsittelemiseen liittyy erityisesti ilmastoahdistusta sekä melankolisin että pelonsekaisin sävyin. Tällöin luonto näyttäytyy käänteisesti myös suojelun kohteena ja jonakin, josta puhuja kantaa huolta. Useissa kappaleissa esiintyvä luonnonkatastrofeihin viittaava sanasto on liitettävissä ilmastokriisiin, jolloin myös näillä viittauksilla on osansa luonnon uhrin aseman luomisessa – ilmastokriisihän on ihmisen aiheuttama, jolloin siitä seuraavat yhä merkittävämmiin vaikuttavat katastrofit ovat eräänlaisia havaittavissa olevia merkkejä ihmisen luonnolle tekemästä pahasta.

”Ehkä kaikki palaa itsestään ennalleen” -kappaleen säkeet ”Verhot aukaisin, maailma oli tulossa / Kauhistu in toisin kuin sä, sua ei kiinnosta” luovat mielikuvia kirjaimellisesta tulikatastrofista, joka on kasvavien maastopalojen aikakautenamme helppoa liittää ilmastonmuutokseen ja ihmisen syyksi. Puhujan voi nähdä olevan tilanteesta huolissaan kenties itsensä, muiden ihmisten tai luonnon vuoksi, mutta esiin pääsee myös

puhuteltava, joka ei välitä tapahtuvista katastrofeista. Lyriikoiden kokonaisuuden kontekstissa maailman palamisen voi nähdä tarkoittavan kuitenkin myös kuvainnollista palamista ja kappaleessa keskeisesti kuvattavaa modernin ihmiselämän kaottisuutta, jota käsittelen tarkemmin seuraavassa alaluvussa.

Myös kappale ”Metsän laidalla puut” kuvaa kuumuutta ja viittaa kuumuuden, savun sekä tuhkan kautta tuleen. Tulikatastrofin voi siis katsoa olevan läsnä myös tässä kappaleessa:

Hevoset tulikuumalla asfaltilla
[- -]
Työnnät kätesi kultaan
Taivas tummenee
Aurinko peittyi savuun ja tuhkaan

Säe ”Työnnät kätesi kultaan” valaisee, että kuvatut tapahtumat ovat ihmisen, puhuteltavan syytä. Katastrofikuvien keskelle upotettuna säe kuvaa ihmisen ahneutta ja kritisoi sitä, miten ympäristöseikat jätetään huomiotta ahneuden takia: luonto näyttyy näissä lyriikoissa siis nimenomaan ihmiskunnan kulutuskuulttuurin uhrina. Lyriikat heijastelevat myös Rozakin ja Rozakin (2000, 223) sanoiksi pukemaa ajatusta ihmisestä, joka tuntee olevansa luonnon yläpuolella ja joka uskoo voivansa käyttää luontoa miten tahansa omaksi hyödykseen.

Kappaleen säkeet ”Livahdat kasvavan pakokauhun vallassa / Pakenet avaruuteen kapselilla” luovat kuvan akuutista kriisistä. Maapallon tila on lyriikoiden skenaariossa jo niin huono, että puhuteltavasta vähintäänkin tuntuu siltä, että maapallo on tuhoutunut jo lähes asumiskelvottomaksi. Ihminen on siis ahneudellaan aiheuttanut niin paljon tuhoa, että ei enää selviä maapallon pinnalla itsekään vaan joutuu jättämään kotiplaneettansa. Esiin tulee siis se, että vaikka ihminen ja luonto ovat ajautuneet pahantekijän ja uhrin vastakkaisasetelmaan, ihminen on lopulta maapallon luonnon kanssa samassa veneessä – ainakin jos ihminen pysyy maapallon pinnalla. Toisaalta ajatus avaruuteen pakenemisestä nostaa esiin näkemyksen ihmisen erityisyydestä, sillä lyriikoiden skenaariossa ihmisellä on mahdollista pelastaa oma nahkansa paetessaan planeetalta, jonka hän on muilta osin tuhonnut.

Kappaleessa mainitut hevoset ovat luontoelementtejä, jotka ovat joutuneet luontoelementeille väärään ympäristöön, ihmisen tekemälle luonnottomalle asfaltille. Asfaltti on vieläpä tulikuuma, mikä luo mielikuvan hevosten kärsimyksestä. Kappaleen kontekstissa asfaltin kuumuus luo myös miellelyhtymiä sekä tuleen että ilmaston lämpenemiseen. Hevoset voi nähdä luonnon uhriuden ruumiillistumana, jonakin, jonka ihminen on ottanut lyriikoissa asfaltoituun kaupunkiin ja siten hyvin konkreettisesti paikottanut taipumaan ihmiskulttuurin ympäristöön ja elämään. Toisaalta hevosten voi

ajatella joutuneen asfaltille myös siksi, ettei niille ole kappaleen skenaariossa enää luonnollisempaa alustaa, sillä joko tuli on jo tuhonnut kaiken asfalttialueita lukuun ottamatta tai kenties ihminen on kaupunkeineen vallannut koko maapallon. Jälkimmäiseen tulkintaan sopii myös kappaleen säkeet "Metsän laidalla puut huojui tuullessa / Ne sanoivat pian meidät viedään hevonen kuuseen." Tässä tapauksessa voi ajatella, että ihminen on tuhonnut luontoympäristöistä niin suuren osan, että jäljellä olevat luontoelementit tuhoutuvat, elleivät ne onnistu selviämään ihmisen luomassa keinotekoisessa ympäristössä.

Ilmastoahdistuksen voi nähdä olevan erityisen selkeästi esillä kappaleessa "Pelon sydän":

Kadut höyryy
Vuoret sulaa
Pelon sydän
Pelon sydän yhä pumppaa

Sä et voi pelastaa kaikkii
jos sä et voi pelastaa ees ittees

Katkelman alussa esitellään jälleen kuumuuteen ja siten ilmaston lämpenemiseen liittyviä kuvia, jotka voi nähdä huolta aiheuttaviksi. Esiin nousee pelko sekä tunne siitä, ettei puhuteltava voi tehdä tarpeeksi pelastaakseen muita tai itseänsäkään. Tunne hyödyttömyydestä ja auttamaan kykenemättömyydestä lienee olennainen osa ilmastoahdistusta. Pelonsekaiset tunteet voi nähdä kappaleen keskeisimpänä aiheena: mainitaanhan "Pelon sydän" jo kappaleen nimessäkin. Kappaleen ilmaston lämpenemiseen liittyvät säkeet puolestaan tekevät selväksi sen, että pelon aiheuttajana on ilmastokriisi.

Lisäksi "Pelon sydän" viittaa nähdäkseni muidenkin kuin puhuteltavan pelkoon. Säkeitä "Päivät nousee / Kadut höyryy / Vuoret sulaa" seurattaessa säkeet "Pelon sydän / Pelon sydän yhä pumppaa" liittyvät osaksi jokapäiväistä kiertoa sekä yksilöä suurempia asioita. Kenties pelon ajatellaan siis pumppaavan esimerkiksi ihmiskunnan läpi. Toisaalta edeltävät säkeet kertovat luonnon toimintaan liittyvistä asioista, jolloin myös niitä seuraava "Pelon sydän" on mahdollista lukea luonnonkin peloksi.

"Sä et voi pelastaa kaikkii / jos sä et voi pelastaa ees ittees" näyttää kappaleen kontekstissa liittyvän siihen, ettei ilmastoahdistunut puhuteltava koe pystyvänsä tekemään mitään parantaakseen luonnon ja siten myös ihmisten tilaa. Myös tässä kappaleessa esiin tulee siis pelkämästä luonnosta huolissaan olemisen lisäksi myös huoli ihmiskunnan mahdollisesta huonosta kohtalosta, jos ilmastokriisi etenee tarpeeksi pitkälle ja kotiplaneettamme elinolosuhteet huonontuvat merkittävästi.

Tämän alaluvun keskeinen uhrin ja pahantekijän asetelma näyttää rakentuvan käsitellyissä kappaleissa erityisesti ilmastokriisin ja siitä seuraavien katastrofien kuvastolla. Kulttuurin ja luonnon vastakkainasettelun voi nähdä siinä, kuinka luonto kärsii ihmiskulttuurin toimista. Sekä ”Metsän laidalla puut” -kappaleessa että ”Pelon sydän” -kappaleessa on havaittavissa ilmastoahdistusta, ja lisäksi molemmissa esiin nousee luonnon arvo ihmisen kotina, hyötynä tai välttämättömyytenä. Kappaleiden ilmastoahdistus näyttää siis olevan kytköksissä pelkoon ihmiskunnan itsensä tai ihmiskunnan kodin tuhosta.

Ihmisen luontosuhteeseen ei liity näissä kappaleissa pelkästään luonnon hyväksikäyttöä, sillä puhujien huolella näkyy myös ainakin implisiittisiä ajatuksia siitä, että luontoa tulisi suojella ihmiseltä itseltään. Suhteeseen muodostuu tällöin myös huolehtijan ja huolehdittavan roolit. Lisäksi luontosuhteissa olennaista on ihmisen rooli asukkaana ja luonnon rooli kotina, jolloin huolehtijan ja huolehdittavan roolit voi nähdä päinvastaisina: ihminen tarvitsee maapallon luontoa selviytyäkseen.

3.2 Luonto kaipuun kohteena

Lyriikoissa luonto esitetään myös jonakin parempana ja mahdollisesti rauhallisempaa paikkana, jonne ihminen kaippaa. Kun luontoa kuvataan kaipuun kohteena, kuvataan myös sitä, mistä kaivataan pois. Positiivisessa valossa esitetyn luonnon huonompana vastaparina näyttäytyy moderni kulttuuri ja ihmisyys yleensä. Kulttuurin vikoina esiin nousee esimerkiksi hektisyys, kaoottisuus ja epäaitous, josta voi lyriikoiden kontekstin avulla päätellä, että luonnon toivotaan tarjoavan niiden vastapareja rauhaa ja aitoutta.

Useissa lyriikoissa toistuvan elektroniikan voi mieltää objektiksi, joka ilmentää esiin muodossa luonnosta etäännyttä. Elektroniset laitteethan on mahdollista nähdä eräänlaisena konkreettisena ihmiskulttuurin edistymisen ja kehityksen huipuna, sillä niiden kehittämiseen on vaadittu vuosisatoja enemmän tietojen ja taitojen karttumista kuin esimerkiksi keskivertohuonekalujen. Katsoisin, että Soperin (1995, 154) huomion maaseudussa mahdollisesti nähdystä luonnollisuudesta voi kytkeä ajatukseen siitä, että modernimmalle ympäristölle ominaisia elektronisia laitteita voidaan pitää muita ihmisen tekemiä objekteja luonnottomampina.

”Ehkä kaikki palaa itsestään ennalleen” -kappaleen keskeinen aihe on modernin kulttuurin hektisyys ja kaoottisuus, mikä tulee esille esimerkiksi säkeissä ”Toiset katsoo, on toiset tanssijoita / Toiset katsoo lehtien otsikoita / Joka toisella ohimoissa kiristää

ADHD / Eipä taida tulla avuks Fidel eikä Che, E.T. tai V.” Hektisyyden tunnelma rakentunee esimerkiksi sillä, että lyriikoiden yksittäiset aiheet vaihtelevat usein nopeasti, paikoittain säkeittäinkin. Nämä vaihtelevat aiheet ovat puolestaan usein erilaisia kuvia epäspesifeistä ihmisjoukoista tekemässä erilaisia asioita, mikä luo vaikutelman puhujasta seuraamassa ympäröivän maailman vaiheikasta elämää. Toisaalta myös ihmisten toimettomuuteen viitataan: ”Ei barrikadeille monella oo hoppua.”

Lisäksi monien lyhenteiden (esim. *WTC, WC, MTV, BBC*) toistumisen voi katsoa lisäävän hektisyyden tuntua rytmisen lausumisasunsa vuoksi. Sisältönsä kannalta ne puolestaan sitoutuvat lähes kaikissa tapauksissa nykykulttuuriin, sillä niistä useat – joskaan eivät kaikki – merkitsevät modernin kulttuurin keksintöjä tai ilmiöitä. Myös teknologia tulee kappaleessa esiin lyhenteiden muodossa (*LCD-TV, PC*) ja istuu osaksi nykykulttuurin keksintöjen joukkoa. Nykykulttuurin konkreettisiksi luonnosta etäännyttämisestä kuvaaviksi objekteiksi voi siis tämän kappaleen tapauksessa nimetä sekä teknologisia laitteita että muita mainittuja kulttuurimme tuotoksia.

Tämän kaiken kontrastiksi asettuu kertosäkeen säkeet ”Jos mä suljen mun silmät ei oo mitään pahaa / Juoksen kultaisella hiekalla aurinkorantaa.” Puhuja siis haaveilee aurinkorannasta ja kappaleen kontekstista päätellen sen rauhasta ja seesteisyydestä. Aurinkoranta luonnonympäristönä näyttäytyy siis kaipuun kohteena sekä pakopaikkana. Näistä säkeistä ensimmäinen implikoi, että aiemmin kuvailtu hektinen ihmiskulttuuri sisältää jotakin pahaa, josta puhuja pääsee eroon sulkemalla silmänsä ja haaveilemalla. Toinen säe paljastaa, että työntäessään kulttuuriin liittyvät ikävät asiat mielestään puhuja kokee ajatuksen rannasta ikään kuin rentouttavana vastalääkkeenä. Lyriikoiden asetelma heijastelee siis esimerkiksi Hiltnerin (2015b, xiv–xv) esiin tuomia ajatuksia siitä, kuinka yhteiskunnan modernistuminen sai ihmiset kokemaan luonnon elvyttävänä.

Samalla albumilla ilmestyneet ”Ehkä kaikki palaa itsestään ennalleen” ja ”Saari” heijastelevat selkeästi toistensa teemoja. Vaikka ”Saari”-kappaleen keskeisimmäksi teemaksi voi kenties mieltää kuoleman, kuolemanpelon tai harhaisuuden, nousee siinäkin esiin kulttuurin ja yleisen ihmisyyden kaoottisuus sekä hektisyys:

Ehkä ois helpompaa, ehkä ois helpompaa olla
jos ajatukset ei ois hirmumyrskyjä vaan tähdenlentoja
[- -]
Älä katso taakse, siellä joku niskaan hengittää
Tanssi, tanssi kun kuolema hevosiaan kengittää
[- -]
Jumala puhuu mulle TV:ssä, kadulla ja autoradiossa
Mä otan kaiken aina todesta vaik mikään ei oikeestaan kiinnosta

Myös tässä kappaleessa hektisyys rakentuu osaltaan sillä, että huomion kohteena olevat asiat vaihtuvat tiuhaan ja niihin suhtaudutaan usein negatiivisesti. Myös joidenkin musiikillisten piirteiden kuten tempon voi katsoa luovan hektisyyden tunnelmaa. Televisio, radio ja joku tai jokin kadulla oleva Jumalan ääninä voivat kuvata maallistumista. Kaksi näistä Jumalan äänen lähteistä on elektronisia laitteita, mikä synnyttää ajatuksen niiden välittämän median mahdollisesta epäluotettavuudesta tai toisaalta laitteiden itsensä tärkeydestä kulttuurissamme. Jumalan puheen kuuleminen voi toisaalta viitata siihenkin, että hätääntynyt ja kenties kuolemanpelkoinen puhuja on myös harhainen tai harhaluuloinen.

Kadonnut saari on kappaleessa jotakin puhujan tavoittelemaa, mutta toisaalta sen tavoittelemisestakin seuraa hyvin kaoottisia kuvia sekä ajatuksia:

Kun suljen silmät
kuulen huudon: "Juokse
yli veden
kadonneen saaren luokse!"

Ja minä alan juosta mut veri
se pakenee päästä
Kuu taivaalla loistaa ja
heijastuu jäätä
Mullon pahoja aavistuksia mielessä tämän tästä
Enpä taida hengissä selvitä
elämästä

Kadonnut saari näyttäytyy turvapaikkana puhujan kokemalta kaaokselta sekä kuolemanpelolta ikään kuin se olisi ainoa paikka, josta rauhaa on enää löydettävissä. Saari luontoelementtinä asettuu siis vastakkain kaoottisen ihmiskulttuurin ja ihmiselämän kanssa. Nimenomaan kadonneeksi kutsuttu saari luo mielikuvan täydellisestä luonnontilasta eli ihmisten vaikutuksen puuttumisesta, ja kappaleen kontekstissa nimenomaan tästä seuraavan rauhan voi nähdä tavoittelemisen arvoisena sekä kaipuun kohteena.

"Metsän laidalla puut" -kappaleessa voi nähdä runsaasti luonnosta erkaantumisesta johtuvaa melankolisuutta. Lyriikat itsessään ovat kauttaaltaan toivottomat, mutta lisäksi laulun ja musiikin melankoliset sävyt osallistuvat surullisen tunnelman luomiseen. Kaikki näistä elementeistä vaikuttavat osaltaan siihen, että puhujan mielentilasta saa lohduttoman kuvan.

Kappaleessa savuun ja tuhkaan peittyvän auringon voi lukea kuvaksi siitä, miten ihminen erkaantuu toimiensa takia kauemmaksi luonnosta. Samoin tapahtuma näyttäytyy konkreettisenä kuvana siitä, miten ihminen menettää auringon peittyessä jotakin

rakastamaansa: "valo jota rakastat / peittyä savuun ja tuhkaan." Laulun melankolisuus sekä lyriikoiden että musiikin äänimaailman sävyn kannalta luo kuvaa siitä, että ihminen kokee surua luonnon tuhoutumisen takia. Luonnon elintärkeyden voi tietysti olettaa vaikuttavan ihmisen kokemaan suruun, muuta nimenomaan ilmaus "valo jota rakastat" tuo esiin myös luonnon tunnetasoisien tärkeyden ihmiselle.

Kappaleen säkeissä "Livahtat kasvavan pakokauhun vallassa / Pakenet avaruuteen kapselilla" esiin nousee ikään kuin vastakohta ajatukselle maapallosta ihmiskunnan ainoana kotina – siis ajatukselle, jota myös kuulee käytettävän argumenttina ympäristöystävällisille toimille. Lyriikoiden kokonaisuuden melankolisessa kontekstissa ajatus avaruuteen pakenemisesta vaikuttaa saavan negatiivisen sävyn: puhuteltava joutuu lähtemään ainoastaan kodistaan pakon edessä, jottei tuhoutuisi sen mukana. Kuvan puhuteltavasta pakenemassa tuhkan ja savun valtaamasta ilmakehästä voi mieltää dystooppiseksi skenaarioksi, josta heijastuu ilmastoahdistus.

Ihmisen toimia ei sure kappaleissa pelkästään ihminen itse, vaan myös luonnolle annetaan ääni onnettomien puiden personifikaation muodossa:

Metsän laidalla puut huojui tuulessa
Ne sanoivat: "Pian meidät viedään hevonen kuuseen
Rakastuit koneeseen ja tulevaisuudessa
norsunluutorniisi ulottuu taivaaseen."

Puut vaikuttavat olevan surullisia ensinnäkin siksi, että ne uskovat joutuvansa pian kaadetuiksi. Toisaalta ne mainitsevat myös ihmisen kiintymyksen koneita kohtaan ja vaikuttavat norsunluutorniin viitatessaan ajattelevan, että ihminen tulee tulevaisuudessa vieraantumaan todellisuudesta täysin ja unohtamaan puut ja kenties muunkin luonnon ajatellessaan vain koneita – sekä kappaleen kontekstin huomioon ottaen myös muuta omaisuuttaan.

Yllä olevissa säkeissä näkyy erityisen hyvin se, kuinka elektroniikka voi esiintyä konkreettisenä merkinä luonnosta etäännyttämisestä. Puut ovat huolissaan omasta kohtalostaan ja pelkäävät nimenomaan siksi, että ihminen on rakastunut koneisiin. Puut ja koneet edustavat lyriikoissa siis hyvin konkreettisesti muodossa luonnon ja kulttuurin vastakkainasettelua. Tässä tapauksessa vastakkainasettelun voi nähdä kenties hieman kärjistetyksikin ajatuksiksi siitä, että ihmisellä ei riitä huomiota molemmille, vaan luonto unohtuu kulttuurillisen kehityksen edetessä, kun esimerkiksi nimenomaan koneista tulee ihmiselle yhä tärkeämpiä.

"Ennen oli hevosia" -kappaleen pääaiheena on yleisesti ajassa taaksepäin kaipaaminen, mutta esiin tulee vahvasti ajatus nykyajan keinotekoisuudesta ja menneen ajan paremmuudesta sekä vähintään implisiittisesti ajatus menneisyydestä

luonnonläheisempänä ja varsinkin autenttisempänä aikana. Keinotekoisuus ja negatiivinen suhtautuminen sitä kohtaan tulee esiin erityisesti säkeissä "Nyt tissit on muovia / ja miehen sana ei pidä." Kuvaa menneisyydestä luonnonläheisempänä aikana luo varsinkin säe "Ennen oli hevosia". Hevoset toimivat tässä kenties viittauksena maalla elämiseen. Kuten aiemmin on tullut ilmi, myös maaseutua voidaan pitää ainakin jonkinlaista luonnollisuutta edustavana (Soper 1995, 154). Kappaleessa ei kuitenkaan kaivata pelkästään luonnonläheistä elämäntapaa, minkä voi päätellä esimerkiksi säkeestä "Ennen oli järjestys, Kekkonen, Mieto, Kossu ja Kristus", jossa kaivataan muita asioita kuin luontoa.

"Metsän laidalla puut" -kappaleen tavoin myös "Ennen oli hevosia" mainitsee auringon. Erityisesti "Metsän laidalla puut" -kappaleeseen verratessa säe "Aurinkoa ei oo näkyny vuosiin" voisi viitata siihen, että taivas on ihmisen saasteista tummana. Kappaleen omassa kontekstissa säe voisi kuitenkin viitata myös puhuteltavan mielentilaan. Kokonaisuudessaan säkeet "Välimatka tähtiin kasvaa / Etäisyys on ehkä liikaa / Aurinkoa ei oo näkyny vuosiin" voi lukea viittaukseksi siitä, että ihminen on menneisyydessä ollut lähempänä luontoa, ja että etäänntyminen jatkuu edelleen. Etäänntyminen saa negatiivisen sävyn erityisesti säkeessä "Etäisyys on ehkä liikaa", ikään kuin ihminen ei haluaisi olla mainitussa tilanteessa. Toisaalta myös ihmisen selviäminen tilanteesta saattaa olla epävarmaa erityisesti, jos auringon katoaminen on lyriikoissa kirjaimellinen tapahtuma.

Lisäksi kappaleessa asetetaan luontoa kuvaavien taivaankappaleiden kanssa vastakkain elektroninen laite, radio. Taivaankappaleista etäänntymistä kuvaavat säkeet sijaitsevat radion kuuntelemista kuvaavien säkeiden välissä, mikä luo kuvan siitä, että etäänntyminen luonnosta tapahtuu juuri puhuteltavan kuunnellessa radiota. Elektrooniikan voi siis erityisesti tässä tulkita jopa luonnosta etäänntymisen syyksi:

Radiosta avaat laulun
Laulat sen mukana
Laulu ja tanssiliikkeet auttaa ja murheet on takana
Välimatka tähtiin kasvaa
Etäisyys on ehkä liikaa
Aurinkoa ei oo näkyny vuosiin
Vaihdat kanavaa

Radiosta tulevan musiikin kuvataan auttavan puhujaa unohtamaan murheensa, mutta välittömästi seuraava kuvaus taivaankappaleista etäänntymisestä antaa vaikutelman siitä, että radiosta tuleva musiikki on vain väliaikainen tapa unohtaa kaikki puhuteltavan tai koko ihmiskunnan ongelmat, jotka ovat olemassa ja kehittyvät koko ajan, myös puhuteltavan kuunnellessa radiota.

Tämän alaluvun kappaleissa luonnon ja kulttuurin vastakkainasettelut syntyvät kaiken kaikkiaan siitä, että kulttuurissa koetaan olevan jotakin epämukavaa, jota luonnossa ei puolestaan ole. "Ehkä kaikki palaa itsestään ennalleen" ja "Saari" kuvaavat kulttuurin kaoottisuutta ja hektisyyttä, jolloin luonto näyttäytyy kulttuurin seesteisenä vastaparina. "Ennen oli hevosia" vaikuttaa puolestaan väheksyvän erityisesti nykykulttuurin keinotekoisuutta ja kaipaa aidompaan sekä luonnonläheisempään menneisyyteen. "Metsän laidalla puut" eroaa muista käsitellyistä kappaleista kuvaamalla erityisesti luonnosta etäännyksen melankoliaa. Ihmisen luontosuhteen voi nähdä kaikissa kappaleissa erityisen haavoittuneena luonnosta etäännyksen vuoksi. Ihminen haluaisi olla kappaleissa syystä tai toisesta enemmän tekemisissä luonnon kanssa tai jopa paeta luontoon, ja näiden kokemusten takana on usein jokin kulttuurissa koettu ongelma.

4 YHTEENVETO

Tässä tutkielmassa olen pohtinut Pariisin kevät -yhtyeen kappaleissa havaittavia luontosuhteita sekä luonnon ja kulttuurin vastakkainasetteluja. Kuten teoriaosuudessa tuli esille, luonnon ja kulttuurin vastakkainasettelut ovat syvään juurtuneita länsimaisessa ajattelussamme (esim. Blomberg ja Sääntti 2008, 191; Soper 1995, 38). Vastakkainasettelut ovat selkeitä myös käsittelemissäni kappaleissa ja rakentuvat tarkastelemissäni lyriikoissa erityisesti siitä, että kulttuurissa nähdään jotakin pahaa, epä-mukavaa tai haitallista, jolloin luonto asettuu tavalla tai toisella kulttuurin paremmaksi tai suojelemisen arvoiseksi vastapariksi.

Puhujan ajatuksissa implikoidut vastakkainasettelut ja puhujan luontosuhde näyttävät vaikuttavan toisiinsa tai jopa kulkevan käsi kädessä. Ensimmäisessä asetelmassa ihminen ja ihmisen kulttuuri ovat yhdessä haitaksi luonnolle. Tätä asetelmaa edustavissa kappaleissa ihmiskunta on siis kokonaisuudessaan pahantekijä, jonka uhriksi luonto on taivutettu. Puhuja vaikuttaa suhtautuvan tähän luonnon kaltoinkohtelemiseen jokaisessa kappaleessa negatiivisesti, ja huoli luonnon voinnista korostuu.

Toisessa asetelmassa luonto näyttäytyy rauhallisena ja aitona vastaparina hektiselle, kaoottiselle ja keinotekoiselle kulttuurille. Tämän asetelman ihminen kaipaa luontoon ja pois itseään ympäröivän kulttuurin vilinästä. Luonto on tässä tapauksessa lyriikoiden ihmiselle siis jonkinlainen pako- tai lepopaikka.

Pariisin kevään lyriikoissa riittäisi tutkittavaa vielä ekokriittisestä näkökulmasta – ja tarkemmin luontosuhdettakin koskien, sillä aihetta voisi varmasti tutkia viiden käsittelemäni kappaleen lisäksi muistakin yhtyeen kappaleista. Tutkittavaa olisi esimerkiksi siinä, minkälainen suhde ihmisellä on luontoon sellaisissa lyriikoissa, joissa modernin kulttuurin ongelmat eivät ole niin suuressa asemassa.

LÄHTEET

- Bate, Jonathan 2000. Foreword. Laurence Coupe (toim.), *The Green Studies Reader: From Romanticism to Ecocriticism*. London & New York: Routledge, xvii.
- Blomberg, Kristian & Joonas Sääntti 2008. "Miksi puhua kun itse on sana" – Kieli luonnon ja luontokokemuksen välissä Margaret Atwoodin romaanissa *Surfacing*. Toni Lahtinen & Markku Lehtimäki (toim.), *Äänekäs kevät: Ekokriittinen kirjallisuudentutkimus*. Helsinki: SKS, 184–209.
- Cronon, William 1996. The Trouble with Wilderness or, Getting Back to the Wrong Nature. *Environmental history* 1(1), 7–28.
- Glotfelty, Cheryll 2015. Literary Studies in an Age of Environmental Crisis. Ken Hiltner (toim.), *Ecocriticism: The Essential Reader*. London: Routledge, 120–130.
- Haila, Yrjö & Ville Lähde 2003. Luonnon poliittisuus: Mikä on uutta? Yrjö Haila & Ville Lähde (toim.), *Luonnon politiikka*. Tampere: Vastapaino, 7–36.
- Hiltner, Ken 2015a. First-Wave Introduction. Ken Hiltner (toim.), *Ecocriticism: The Essential Reader*. London: Routledge, 1–2.
- Hiltner, Ken 2015b. General Introduction. Ken Hiltner (toim.), *Ecocriticism: The Essential Reader*. London: Routledge, xii–xvi.
- Hiltner, Ken 2015c. Second-Wave Introduction. Ken Hiltner (toim.), *Ecocriticism: The Essential Reader*. London: Routledge, 131–133.
- Howarth, William 1996. Some Principles of Ecocriticism. Cheryll Glotfelty & Harold Fromm (toim.), *The Ecocriticism Reader: Landmarks in Literary Ecology*. Athens & London: The University of Georgia Press, 69–91.
- Muir, John 1981 [1901]. *Our National Parks*. Madison: The University of Wisconsin Press.
- Pariisin kevät 2022. Pariisin kevät facts. pariisinkevat.com (9.5.2022).
- Roszak, Betty & Theodore Roszak 2000. Deep Form in Art and Nature. Laurence Coupe (toim.), *The Green Studies Reader: From Romanticism to Ecocriticism*. London & New York: Routledge, 223–226.
- Slovic, Scott 2000. Ecocriticism: Containing Multitudes, Practising Doctrine. Laurence Coupe (toim.), *The Green Studies Reader: From Romanticism to Ecocriticism*. London & New York: Routledge, 160–162.
- Soper, Kate 1995. *What is nature?*. Oxford: Blackwell.
- Williams, Raymond 2003 [1980]. Luontokäsitykset. Suom. Mikko Lehtonen. Yrjö Haila & Ville Lähde (toim.), *Luonnon politiikka*. Tampere: Vastapaino, 37–66.

Williams, Raymond 1983. *Keywords: A Vocabulary of Culture and Society*. New York: Oxford University Press.

AINEISTO

Pariisin kevät 2010. "Metsän laidalla puut". Albumilla *Astronautti*. San. Arthur Tunes. Säv. Arthur Tunes. Backstage Alliance & Columbia Records.

Pariisin kevät 2012. "Ehkä kaikki palaa itsestään ennalleen". Albumilla *Kaikki on satua*. San. Pariisin kevät. Säv. Pariisin kevät. Columbia Records.

Pariisin kevät 2012. "Saari". Albumilla *Kaikki on satua*. San. Pariisin kevät. Säv. Pariisin kevät. Columbia Records.

Pariisin kevät 2015. "Ennen oli hevosia". Albumilla *Musta laatikko*. San. ei ilmoitettu. Säv. ei ilmoitettu. Sony Music.

Pariisin kevät 2019. "Pelon sydän". Albumilla *Reuna*. San. Arto Tuunela. Säv. Arto Tuunela, Artturi Taira. Fullsteam Records.

LIITTEET

Liite 1

”Metsän laidalla puut”

Metsän laidalla puut huojui tuulessa
Ne sanoi: ”Pian meidät viedään hevon kuuseen
Rakastuit koneeseen ja tulevaisuudessa
norsunluutornisi ulottuu taivaaseen”

Metsän laidalla puut huojuu tuulessa
hevokset tulikuumalla asfaltilla
Livahdat kasvavan pakokauhun vallassa, vallassa
Paketet avaruuteen kapselilla

Valo auringon,
valo jota rakastat,
peittyy savuun ja tuhkaan

Työnnät kätesi kultaan
Taivas tummenee
Aurinko
Peittyy savuun ja tuhkaan

Metsän laidalla puut huojui tuulessa
Pian meidätkin viedään pois täältä

Taivas tummenee
peittyy savuun ja tuhkaan

San. Arthur Tunes

Liite 2

”Pelon sydän”

Päivät nousee
Kadut höyryy
Vuoret sulaa
Pelon sydän
Pelon sydän yhä pumppaa

Sä et voi pelastaa kaikkii
jos sä et voi pelastaa ees ittees

Sun sisällä jotain
joka ei oo sinä
Jonain päivänä et mieti miten riität

Sä et voi pelastaa kaikkii
Jonain päivänä
Jos sä et voi pelastaa ees ittees

Sä et- sä et voi pelastaa kaikkii
Sä et- sä et voi pelastaa kaikkii

Me ollaan kaikki täällä
sun sisällä avaamattomissa laatikoissa
oottamassa ulospääsyy

Sä et voi pelastaa kaikkii
Kun sä kosket pelon sydäntä
Jos sä et voi pelastaa ees ittees

San. Arto Tuunela

Liite 3

”Ehkä kaikki palaa itsestään ennalleen”

Aamulla nousin ja löysin sut vuoteesta.
Aamulla toisin kuin sä, et jaksanut nousta
Sanoit aion jäädä tähän, mä en mene koskaan minnekään

Verhot aukaisin, maailma oli tulessa
Kauhistuini toisin kuin sä, sua ei kiinnosta.
Suljen verhot, siirrän katseeni LCD-TV:seen
mut siel on uutiset, vangitsen itseni vaikka WC:seen

Toiset katsoo, on toiset tanssijoita
Toiset katsoo lehtien otsikoita
Joka toisella ohimoissa kiristää ADHD
Eipä taida tulla avuks Fidel, eikä Che, E.T. tai V
Kakstoist minuuttia etuajaj BBC WTC:eel

Jos mä suljen mun silmät ei oo mitään pahaa
Juoksen kultaisella hiekalla aurinkorantaa
ja mul on tunne et joku mua linssiin sahaa
Etsin ihmistä joka täällä vastuuta kantaa
Mut joka luukulla aina sama laulu: Onko rahaa?
Kysyn voisko täällä rakkautta saada ja pois saman antaa
Beibi, haluan vain rakkautta saada ja pois saman antaa

Juoksen kaduille, huudan maailmanloppua
Ei barrikaadeille monella oo hoppua
Jos jengi haluu vaikuttaa ne klikkaa diggaan PC:eel
ja kauhistelee rikkaita THC:ees MTV:eel
Halusi Lucy taivaalt pian pois timantteineen

Jos mä pidän silmät vaan tiukasti suljettuina
Kävelen kadulla vaan pakkana miehinä muina
Ehkä kaikki palaa itsestään ennalleen
Ja mä oon taas vastasyntynyt kapaloissa laskemassa
alleen
Huutamassa faija, faija! Faija, faija!
Kunpa mikään ei muuttuis vaan olis aina näin tismalleen

San. Pariisin kevät

Liite 4

”Saari”

Me seisotaan hattu kourassa maailman reunalla
Odotetaan että kaikki loppuu jonain hyökyaaltona
Ehkä ois helpompaa, ehkä ois helpompaa olla
jos ajatukset ei ois hirmumyrskyjä vaan tähdenlen-
toja

Kun suljen silmät kuulen huudon: ”Juokse
yli veden kadonneen saaren luokse!”

Älä katso taakse siellä joku niskaan hengittää
Tanssi tanssi älä pelkää kun kuolema hevosiaan
kengittää

Jumala puhuu mulle TV:ssä, kadulla ja autoradiossa
Mä otan kaiken aina todesta vaik mikään ei oikees-
taan kiinnosta
Haluan vain rakastaa, mutten jaksa nostaa mun luo-
mia

Ja minä alan juosta mut veri, se pakenee päästä
Kuu taivaalla loistaa ja
heijastuu jäätä
Mul on pahoja aavistuksia mielessä tämän tästä
Enpä taida hengissä selvitä
elämästä

Luulen näkeväni henkimaailman olentoja joka nur-
kassa
Viikatemies mua jahtaa, me ollaan aina samassa
seurassa
Ehkä ois helpompaa, jos voitais hieman tutustua
mut mun päässä ääni varoittaa et mä saatan rakas-
tua

San. Pariisin kevät

Liite 5

”Ennen oli hevosia”

Alkuräjähdyksestä lähtien erillään
olleet kappaleet katsovat toisiaan
selvästi hämillään
Ennen oli hevosia,
miehellä kädenpuristus
Ennen oli järjestys, Kekkonen, Mieto, Kossu ja Kris-
tus
Nyt tissit on muovia
ja miehen sana ei pidä
Se lipsuu ja lipsuu
Bensa-aseamalla pistooli naksuu

Radiosta avaat laulun
Laulat sen mukana
Laulu ja tanssiliikkeet auttaa ja murheet on takana
Välimatka tähtiin kasvaa
Etäisyys on ehkä liikaa
Aurinkoa ei oo näkyny vuosiin
Vaihdat kanavaa

Ennen maksettiin rahalla
Nyt kaikki on vittu muovii
ja miehen sana se lipsuu
Bensa-aseamalla pistooli naksuu

Ja tankki on tyhjä
Aika käy mutta matka ei taitu
Ojennat käden
Mutta kukaan ei tartu siihen

Pakkanen ja tähtiyö
Jääkylmä silmänräpäys

San. ei ilmoitettu